

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ

ਸਮਾਚਾਰ

ਸਾਨੂੰ ਫਾਲੋ ਕਰੋ @NISPIIndia

12
ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ
ਦੇ
ਵਰ੍ਹੇ

ਜਨ-ਧਨ ਤੋਂ ਜਨ-ਗਣ-ਮਨ ਤੱਕ

ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਡੀਬੀਟੀ ਤੱਕ, ਬੈਂਕਿੰਗ-ਬੀਮਾ-ਪੈਨਸ਼ਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੱਕ, 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪੰਜ-ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਜਨ-ਗਣ-ਮਨ' ਯਾਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ...

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ 'ਤੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਭਰੋਸਾ

‘ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ’ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ‘ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ’ ਦੀ 136ਵੀਂ ਕੜੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਾਰਗਿਲ ਵਿਜੈ ਦਿਵਸ ਦੇ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਧੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਜਲ ਸੰਭਾਲ ਅਭਿਆਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਓਲੰਪਿਅਾਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਪੇਸ਼ ਹਨ ‘ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ’ ਦੇ ਸੰਪਾਦਿਤ ਅੰਸ਼..

- **‘ਸ਼ੌਰਯ ਵਿਜੈ ਯਾਤਰਾ’**: 14 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ‘ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ’ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸ਼ੌਰਯ ਵਿਜੈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਯਾਤਰਾ, ਦ੍ਰਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਗਿਲ ਵਾਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ- “ਵਨ ਰਾਈਡ, ਵਨ ਨੇਸ਼ਨ, ਵਨ ਸੈਲਿਊਟ।”
- **ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ**: ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਆਈਐੱਨਐੱਸ ਮਹੇਂਦਰਗਿਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਆਧੁਨਿਕ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਧਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।
- **ਸਮੂਹਿਕ ਮਿਹਨਤ**: ਡੀਆਰਡੀਓ ਨੇ ਪਿਨਾਕਾ ਲੌਂਗ ਰੇਂਜ ਗਾਈਡਡ ਰਾਕੇਟ ਦੀ ਸਫ਼ਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਾਡੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਮਿਹਨਤ ਹੈ।
- **ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ**: ਅੱਜ ਰੱਖਿਆ ਉਤਪਾਦਨ ਹੋਵੇ, ਰੱਖਿਆ ਨਿਰਯਾਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿੱਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਣਨੀਤਕ ਸਹਿਯੋਗ- ਭਾਰਤ ਲਗਾਤਾਰ ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ‘ਤੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- **‘ਕੈਚ ਦ ਰੇਨ’**: ‘ਕੈਚ ਦ ਰੇਨ’ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਦੀ ਹਰ ਬੂੰਦ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ-ਅੰਦੋਲਨ ਬਣਾਓ। ‘ਕੈਚ ਦ ਰੇਨ’ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਸਿੱਧਾ ਹੈ- ਜਿੱਥੇ ਮੀਂਹ ਪਵੇ, ਜਦੋਂ ਮੀਂਹ ਪਵੇ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਾਂਭੋ।
- **ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਣ**: ਪੀਵੀ ਸਿੰਧੂ, ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਵਿੱਚ ਜਾਪਾਨ ਓਪਨ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਉਪਲਬਧੀ ‘ਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਟੀਮ ਨੇ ਵੀ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਲੌਰਡਜ਼ ਮੈਦਾਨ ਸਟੇਡੀਅਮ ‘ਤੇ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਮਹਿਲਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੈਸਟ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਮੈਚ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ ਹੈ।
- **ਵਿਕ੍ਰਮ-1**: ਵਿਕ੍ਰਮ-1 ਦੇ ਸਫ਼ਲ ਲਾਂਚ ਨਾਲ ਹਰ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀ ਮਾਣ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਸਪੇਸ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ ਦੇ ਗਵਾਹ ਬਣੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਰੌਕੇਟ ਹੈ।
- **ਓਲੰਪਿਅਾਡ**: ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਫਿਜ਼ਿਕਸ, ਕੈਮਿਸਟਰੀ, ਬਾਇਓਲੌਜੀ ਅਤੇ ਮੈਥੇਮੈਟਿਕਸ ਓਲੰਪਿਅਾਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਗੋਲਡ ਅਤੇ ਸਿਲਵਰ ਦੇ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ।
- **ਯੁਵਾ ਸ਼ਕਤੀ**: ਮੈਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਯੁਵਾ ਸ਼ਕਤੀ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਓਲੰਪਿਅਾਡ ਅਤੇ ਹੈਕਾਥੌਨ ਦਾ ਕਲਚਰ ਨਿਰੰਤਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਅਜਿਹੇ ਫੇਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਵੀ ਲਹਿਰਾਉਣਗੇ।
- **‘ਵੇਸਟ ਟੂ ਵੈਲਥ’**: ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸੀਤਾਮੜੀ ਵਿੱਚ ‘ਵੇਸਟ ਟੂ ਵੈਲਥ’ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੂੜੇ ਦੀ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਬੈਂਚ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਯਤਨ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੀਡਿਊਸ, ਰੀਯੂਜ਼ ਅਤੇ ਰੀਸਾਈਕਲ ਅੱਜ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਾਅਰਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- **ਲੋਕਤਾਕ ਝੀਲ**: ਐਸਟ੍ਰੋਫਿਜ਼ੀਸਿਸਟ ਡਾ. ਰੇਨਾਲਡੋ ਲੈਸਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਲੱਭੇ ਗਏ ਯੰਗ ਗਲੈਕਸੀਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮੂਹ ਦਾ ਨਾਂ ਮਣੀਪੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕਤਾਕ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਝੀਲ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਲਬਧੀ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।
- **ਖਾਦੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ**: ਪਿਛਲੇ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਦੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 6 ਗੁਣਾ ਵਧੀ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਹੁਣ 8,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਲਗਭਗ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ‘ਖਾਦੀ’, ਹੈਂਡਲੂਮ, ਹੈਂਡੀਕ੍ਰਾਫਟ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਉਤਪਾਦ ਜ਼ਰੂਰ ਖ਼ਰੀਦੋ।

ਅੰਦਰਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ...

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ

ਜਿਲਦ: 7, ਅੰਕ 04 | 16-31 ਅਗਸਤ, 2026

ਐਡੀਟਰ ਇਨ ਚੀਫ਼ :

ਪੀਰੋਦਰ ਓੜਾ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ,
ਪੱਤਰ ਸੂਚਨਾ ਦਫ਼ਤਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਪਾਦਕ

ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਪਾਦਕ

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ

ਸਹਾਇਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਪਾਦਕ

ਅਖਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਚੰਦਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਪਾਦਨ

ਸੁਮਿਤ ਕੁਮਾਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ),

ਰਜਨੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ)

ਨਦੀਮ ਅਹਿਮਦ (ਉਰਦੂ),

ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ (ਪੰਜਾਬੀ)

ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ

ਫੂਲ ਚੰਦ ਤਿਵਾਰੀ

ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ

ਅਭੀ ਗੁਪਤਾ

ਸਤਯਮ ਸਿੰਘ

13 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ
'ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ' ਨੂੰ
ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:

<https://newindiasamachar.pib.gov.in/news.aspx>

'ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ' ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ
ਅੰਕ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:

<https://newindiasamachar.pib.gov.in/archive.aspx>

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਬਾਰੇ
ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਪਡੇਟ ਦੇ ਲਈ
ਫਾਲੋ ਕਰੋ: @NISPIBIndia

12
ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ
ਦੇ
ਵਰ੍ਹੇ

ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ

ਜਨ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਨੀਂਹ

ਕਵਰ ਸਟੋਰੀ

ਬੀਤੇ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਦੇਸ਼
ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ
ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਆਰਥਿਕ
ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੈ
ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ-12 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ
28 ਅਗਸਤ 2014 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ
ਹੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ-ਧਨ
ਯੋਜਨਾ। ਹੁਣ ਆਰਥਿਕ-
ਸਮਾਜਿਕ-ਤਕਨੀਕੀ
ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ
ਵਿੱਚ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦਾ
ਬੀਜ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਬੋਹੜ
ਦਾ ਰੁੱਖ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ
ਨਾਲ ਛੱਡੀ ਹੈ ਡੂੰਘੀ ਛਾਪ...

| 8-21

ਰੇਲ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਭਵਿੱਖ...

ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ

ਜੀਂਦ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 14,700 ਕਰੋੜ
ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ
ਤੇਹਫੇ | 22-23

ਸਮਾਚਾਰ ਸਾਰ

| 4-5

ਭਵਿੱਖ-ਰਸਾਇਣ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਪੀਐੱਮ ਕਿਸਾਨ ਯੋਜਨਾ
ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫ਼ੈਸਲੇ

| 6-7

ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ
ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ 4,700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ

| 24-25

ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ... ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਦੀ 7ਵੀਂ ਗੱਢ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ | 30-33

ਭਾਰਤ ਨੇ ਜਿੱਤੇ 13 ਗੋਲਡ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 39 ਮੈਡਲ

ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ 2026 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਧਾਇਆ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਣ | 34-35

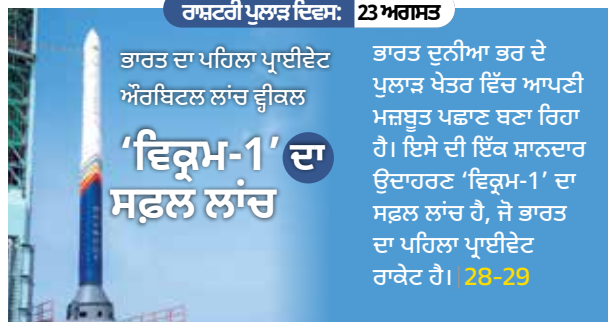
'ਆਰਟੀਕਲ 370' ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਰਵੋਤਮ ਫੀਚਰ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਸਾਲ 2024 ਦੇ ਲਈ 72ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫ਼ਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ | 36-37

ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ: ਵੀਰਾਂਗਨਾ ਅਵੰਤੀਬਾਈ ਲੇਪੀ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਥਾਂ ਚੁਣਿਆ ਆਤਮ-ਬਲੀਦਾਨ | 38

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਦਿਵਸ: 23 ਅਗਸਤ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ
ਔਰਬਿਟਲ ਲਾਂਚ ਵ੍ਹੀਕਲ

'ਵਿਕ੍ਰਮ-1' ਦਾ ਸਫ਼ਲ ਲਾਂਚ

ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ
ਪੁਲਾੜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ। ਇਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ
ਉਦਾਹਰਣ 'ਵਿਕ੍ਰਮ-1' ਦਾ
ਸਫ਼ਲ ਲਾਂਚ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ
ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ
ਰਾਕਟ ਹੈ। | 28-29

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ...

ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ

ਆਰਥਿਕ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਦੇ ਸਫ਼ਲ 12 ਵਰ੍ਹੇ

ਸਾਦਰ ਨਮਸਕਾਰ,

ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ, 28 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 12 ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 58 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਨੀ 32.72 ਕਰੋੜ ਖਾਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣੀਆਂ। ਤੀਜਾ, ਡਾਇਰੈਕਟ ਬੈਨੇਫਿਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ (ਡੀਬੀਟੀ), ਜਿਸ ਨੇ ਸਬਸਿਡੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗ਼ਰੀਬਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਲਾਭ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਚੌਥਾ, ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਵਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ, ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਰੁਪੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਯੂਪੀਆਈ ਨੇ ਕੈਸ਼ਲੈੱਸ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ,

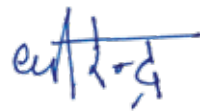
ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੈ।

ਇਹੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਪਲਬਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਉਸ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਨ-ਗਣ-ਮਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਮਾਤਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਸਾਡੇ ਅੰਕ ਦੀ ਮੁੱਖ ਕਵਰ ਸਟੋਰੀ ਬਣੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 'ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ' ਦੀ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਵਾਲੀ ਵੀਰਾਂਗਨਾ ਅਵੰਤੀਬਾਈ ਲੋਧੀ, 72ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫ਼ਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, 29 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਅਭਿਆਨ, ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ 2026 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਮਦਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ 23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਪੰਦਰਵਾਂਝੇ ਭਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੇ ਇਨਸਾਈਡ ਪੇਜ 'ਤੇ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਅਤੇ ਬੈਕ ਕਵਰ 'ਤੇ 16 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਪੁਨਯ-ਤਿਥੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਆਪ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜਦੇ ਰਹੋ।

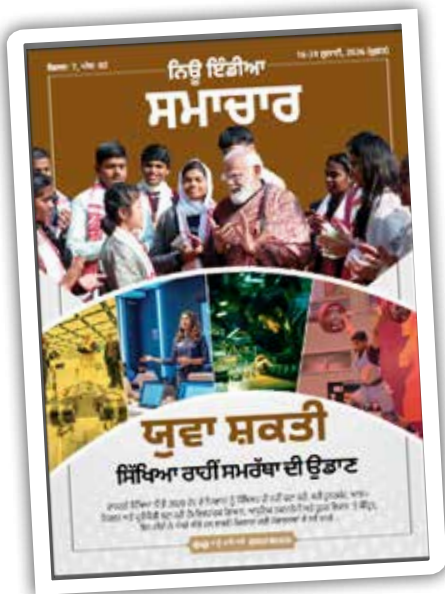

(ਧੀਰੇਂਦਰ ਓੜਾ)

ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 11 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਪੜ੍ਹੋ / ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ।
<https://newindiasamachar.pib.gov.in/news.aspx>

ਆਪਕੀ ਬਾਤ...

ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਨਿਗੁਨ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ

ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਨਿਗੁਨ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਮੇਰੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੰਦਰਵਾਂਵੇਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੇਰੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

pawankumarpanwar2003@gmail.com

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਉਦਯੋਗ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਬਾਰੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਮੈਂ ਨਿਗੁਨ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਪਾਠਕ ਹਾਂ। ਕਈ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਉਦਯੋਗ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

babitaborthakur59170@gmail.com

ਕੁਆਲਿਟੀ ਕੰਟੈਂਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗੁਨ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਾਲਮ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਫ਼ਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ, ਅਨੁਭਵ, ਕ੍ਰਿਏਟਿਵ ਰਾਈਟਿੰਗ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਸਗੋਂ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ, ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਪਹਿਲ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਕੰਟੈਂਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਉਮੀਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਈਡੀਆ ਹੋਰ ਵੈਲਿਊ ਜੋੜੇਗਾ।

ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਭਟਨਾਗਰ

sbhatnagar1971@gmail.com

ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਤਸੁਕ...

ਮੈਂ ਨਿਗੁਨ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦਾ ਨਿਯਮਿਤ ਪਾਠਕ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਕਾਫ਼ੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਕਾਫ਼ੀ ਅਪਡੇਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਅੱਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

kumar.mohan5699@gmail.com

ਕਮਿਊਨਿਕੇਸ਼ਨ ਅਡਰੈੱਸ ਅਤੇ ਈਮੇਲ : ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ -1077, ਸੂਚਨਾ ਭਵਨ, ਸੀਜੀਓ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- 110003

ਈਮੇਲ- response-nis@pib.gov.in

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਟੀਕੇ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਔਸ਼ਧੀ ਮਾਨਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੰਗਠਨ (ਸੈਂਟਰਲ ਡ੍ਰਗਜ਼ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਸੀਡੀਐੱਸਸੀਓ) ਨੇ ਡੇਂਗੂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਲਈ ਡੇਂਗੂ ਟੈਟ੍ਰਾਵੈਲੈਂਟ ਵੈਕਸੀਨ (ਲਾਈਵ, ਅਟੈਨਿਊਏਟਡ) ਕਿਊਡੈਂਗਾ (Qdenga) ਦੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਟੀਕੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਟਾਕੇਦਾ ਜੀਐੱਮਬੀਐੱਚ, ਜਰਮਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡੇਂਗੂ ਰੋਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਟੀਕਾ ਹੈ। ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਇਸ ਟੀਕੇ ਨੂੰ ਡਬਲਿਊਐੱਚਓ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਕੁਆਲੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਗਲੋਬਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ 42 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਟੀਕੇ ਦੀਆਂ 2.4 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਰਾਕਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। CDSCO ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟੀਕੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡੇਂਗੂ ਟੈਟ੍ਰਾਵੈਲੈਂਟ ਵੈਕਸੀਨ (ਲਾਈਵ, ਅਟੈਨਿਊਏਟਡ)-ਕਿਊਡੈਂਗਾ 4 ਤੋਂ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡੇਂਗੂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ (0 ਅਤੇ 3 ਮਹੀਨੇ) ਵਿੱਚ ਦੋ ਖੁਰਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਅਗਨੀਵੀਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਗਨੀਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਅਤੇ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਅਗਨੀਵੀਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ 50% ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਧਿਕਤਮ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਬਕਾ ਅਗਨੀਵੀਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਬੈਚ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵੱਧ ਤੋਂ

ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ 5

ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਗਨੀਵੀਰਾਂ

ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ

ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪ੍ਰੀਖਣ

(ਪੀਈਟੀ) ਅਤੇ

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਤੋਂ ਛੋਟ ਮਿਲੇਗੀ।

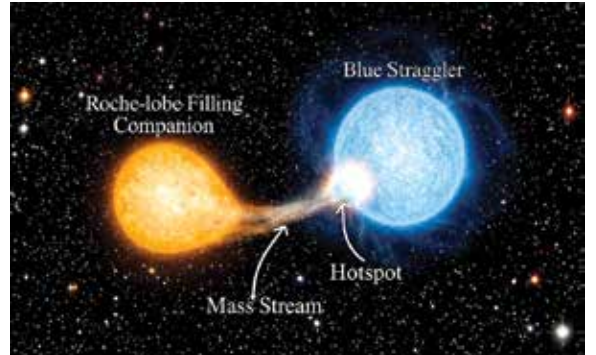
ਰੇਲਵੇ

ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ

ਅਗਨੀਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ

- ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਨੌਨ-ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਗਨੀਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਵਲ ਸਟਾਰ-ਇੱਕ ਵਿੱਚ 10% ਅਤੇ ਲੈਵਲ ਸਟਾਰ-ਦੋ ਵਿੱਚ 5% ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।
- ਰੇਲਵੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ 10% ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਖਗੋਲ-ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਖੋਜਿਆ ਦੁਰਲੱਭ 'ਬਲੂ ਸਟ੍ਰੈਗਲਰ' ਤਾਰਾ

ਭਾਰਤੀ ਖਗੋਲ ਭੌਤਿਕੀ ਸੰਸਥਾਨ (ਆਈਆਈਏ) ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ 'ਬਲੂ ਸਟ੍ਰੈਗਲਰ' (Blue Straggler) ਤਾਰਾ ਖੋਜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਰਾ ਅਜੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਰਾ ਲਗਭਗ 9,500 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਲ ਦੂਰ ਕੈਲੰਡਰ 261 ਤਾਰਾ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਤਾਰੇ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪਦਾਰਥ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਗਰਮ, ਚਮਕੀਲਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਸਾ ਦੇ ਟੀਈਐੱਸਐੱਸ (TESS) ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਦੱਖਣੀ ਆਬਜ਼ਰਵੇਟਰੀ ਦੇ 'ਵੈਰੀ ਲੌਰਜ਼ ਟੈਲੀਸਕੋਪ' ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਲੂ ਸਟ੍ਰੈਗਲਰ ਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹਿਕ ਤਬਾਦਲਾ (mass transfer) ਹਾਲੇ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ 5.46 ਅਰਬ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਲੂ ਸਟ੍ਰੈਗਲਰ ਤਾਰੇ ਦਾ ਦ੍ਰਵਯਮਾਨ ਸੂਰਜ ਨਾਲੋਂ 1.67 ਗੁਣਾ ਹੈ।

ਪੀਐੱਲਆਈ ਨਾਲ ਵਧੀ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ

ਨਿਵੇਸ਼-ਨਿਰਯਾਤ ਵਧਿਆ, 14.15 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ, ਨਿਵੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ, ਨਿਰਯਾਤ ਵਧਾਉਣ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 14 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ-ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ (ਪੀਐੱਲਆਈ) ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 2026 ਤੱਕ 2.40 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ 14.15 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ (ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ) ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 15.2 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ।

ਮੋਬਾਈਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ: ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਮੋਬਾਈਲ ਉਤਪਾਦਨ 2.4 ਗੁਣਾ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਆਯਾਤ 77% ਘਟਿਆ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 99.2% ਫੋਨ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਹਨ।

ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ: 3.64 ਲੱਖ

ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ।

1,931 ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ 191

ਨਵੀਆਂ ਬਲਕ ਦਵਾਈਆਂ

ਦਾ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਮੈਡੀਕਲ ਉਪਕਰਣ

ਪੀਐੱਲਆਈ ਨਾਲ ਸੀਟੀ

ਸਕੈਨਰ, ਐਮਆਰਆਈ, ਕੈਥ ਲੈਬ ਅਤੇ

ਅਲਟ੍ਰਾਸੋਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦਾ ਘਰੇਲੂ

ਨਿਰਮਾਣ ਵਧਿਆ, 55 ਉਪਕਰਣ

ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਏ।

ਪੀਐੱਲਆਈ
ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ
ਤਹਿਤ ਵਧਿਆ
ਨਿਰਯਾਤ

4.0
ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

6.5
ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

15.2
ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

2023-24

2024-25

2025-26

‘ਕੁਸ਼ਾ’ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਦੀ ਸਫ਼ਲ ਉਡਾਣ ਜਾਂਚ

ਰੱਖਿਆ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਗਠਨ (ਡੀਆਰਡੀਓ) ਨੇ 23 ਜੁਲਾਈ 2026 ਨੂੰ ਓਡੀਸ਼ਾ ਤੱਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਏਪੀਜੇ ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਦ੍ਰਿਪ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਦੂਰੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਤੋਂ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ‘ਕੁਸ਼ਾ’ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਫ਼ਲ ਉਡਾਣ ਪ੍ਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਟੀਚੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਉੱਚ ਗਤੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਹਵਾਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਅਨੁਕਰਣ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਇੰਟਰਸੈਪਟ (ਤਬਾਹ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ‘ਕੁਸ਼ਾ’ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ, ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ, ਮਨੁੱਖ-ਹਰਿਤ ਹਵਾਈ ਵਾਹਨਾਂ (ਯੂਏਵੀ) ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਈ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਉਚਾਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਓਲੰਪਿਆਡ 2026 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ, ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਓਲੰਪਿਆਡ 2026 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਉੱਤਮਤਾ ਦਾ ਪਰਚਮ ਲਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਓਲੰਪਿਆਡਜ਼ ਵਿੱਚ 12 ਗੋਲਡ ਅਤੇ 7 ਸਿਲਵਰ ਦੇ ਮੈਡਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਓਲੰਪਿਆਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ। ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਫ਼ਲਤਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਓਲੰਪਿਆਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਹੋਮੀ ਭਾਬਾ ਵਿਗਿਆਨ ਸਿੱਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ, ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਨੌਜਵਾਨ ਊਰਜਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਮਿਸਾਲ ਉਪਲਬਧੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਧਦੀ ਸਾਖ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ■

ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ

ਭਵਯ-ਰਸਾਇਣ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਪੀਐੱਮ ਕਿਸਾਨ ਯੋਜਨਾ

ਰਸਾਇਣ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੋਹਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਭਵਯ-ਰਸਾਇਣ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੈਮੀਕਲ ਅਤੇ ਪੈਟ੍ਰੋਕੈਮੀਕਲ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ (ਪੀਐੱਮ-ਕਿਸਾਨ) ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ 2026-27 ਤੋਂ 2030-31 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ...

ਫ਼ੈਸਲਾ: ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਮਰਪਿਤ ਰਸਾਇਣਕ ਪਾਰਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਰਸਾਇਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਵਯ-ਰਸਾਇਣ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭਾਵ: ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2026-27 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਈ 3,030 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਜਟ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2026-27 ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2030-31 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ।

- ਰਸਾਇਣ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਅੱਪਸਟ੍ਰੀਮ, ਡਾਊਨਸਟ੍ਰੀਮ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਵੈਲਿਊ ਚੇਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲੇਗਾ।
- ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਧੇਗੀ। ਭਾਰਤੀ ਰਸਾਇਣ ਉਦਯੋਗ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਣੇਗਾ।
- ਭਾਰਤੀ ਰਸਾਇਣ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਗਲੋਬਲ ਵੈਲਿਊ ਚੇਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਏਕੀਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਰਯਾਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਫ਼ੈਸਲਾ: ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ 2026-27 ਤੋਂ 2030-31 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਪ੍ਰਭਾਵ: ਪੀਐੱਮ-ਕਿਸਾਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜ, ਖਾਦ, ਸਿੰਚਾਈ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਲੇਨਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘੱਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ ਹੈ।

- ਕੁੱਲ 3.15 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਬਜਟ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ।
- ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨਧਾਰਕ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ 6,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ 3 ਬਰਾਬਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਹੁਣ ਤੱਕ 23 ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ 4.47 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਫ਼ੈਸਲਾ: ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੋਰਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਸ (ਏਐੱਨਐੱਸਐੱਫ) ਲਈ ਵੱਧ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਪ੍ਰਭਾਵ: 2026-27 ਤੋਂ 2030-31 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 36,441 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਜਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ। ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪਿਛਲੀ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 8 ਗੁਣਾ ਹੈ।

- ਇਹ ਪਹਿਲ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੋਰਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਮਦਦ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਫੰਡਿੰਗ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਖਿਡਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾ ਸਕਣ।

ਫ਼ੈਸਲਾ: ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੱਲਾਰੀ-ਗੁੰਟਕਲ ਰੇਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਰੇਲ ਲਾਈਨ ਵਿਛਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਪ੍ਰਭਾਵ: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ 1,264 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਾਲ 2028-29 ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਲਾਈਨ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਣ ਨਾਲ ਰੇਲ ਸੰਚਾਲਨ ਵਧੇਰੇ ਸੁਚਾਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਰੇਲ ਸੰਚਾਲਨ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨਯੋਗ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਲਟੀ-ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰੇਲ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗਾ।

- ਰੇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 46 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਪ੍ਰਤੀ 1.6 ਕਰੋੜ ਟਨ ਵਾਧੂ ਮਾਲ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਸਮਰੱਥਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 149 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਲਗਭਗ 99 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਰੇਲ ਸੰਪਰਕ ਸੁਵਿਧਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ 7 ਲੱਖ ਲੋਕ ਲਾਭਵੰਦ ਹੋਣਗੇ।
- ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਣ ਨਾਲ ਬੱਲਾਰੀ ਕਿਲ੍ਹਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਸੁਆਮੀ ਮੰਦਿਰ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਟੂਰਿਸਟ ਸਥਾਨਾਂ ਤੱਕ ਰੇਲ ਸੰਪਰਕ ਬਿਹਤਰ ਬਣੇਗਾ।

- ਸਲਾਨਾ ਲਗਭਗ 1.32 ਕਰੋੜ ਲੀਟਰ ਤੇਲ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ 6.67 ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ, ਜੋ ਲਗਭਗ 0.27 ਕਰੋੜ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਫ਼ੈਸਲਾ: ਊਰਜਾ ਭੰਡਾਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਮੇਤ ਫਲੋਟਿੰਗ ਸੋਲਰ ਫੋਟੋਵੋਲਟੈਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੂਰਯ ਸਰੋਵਰ ਯੋਜਨਾ (ਪੀਐੱਮ-ਐੱਸਐੱਸਵਾਈ)' ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਪ੍ਰਭਾਵ: ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ 5,000 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੇ ਫਲੋਟਿੰਗ ਸੋਲਰ ਫੋਟੋਵੋਲਟੈਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

- ਇਹ ਸਕੀਮ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਵੇਗੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇਗੀ।
- ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰੇਗਾ।
- ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ਕੁੱਲ ਬਜਟ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 5,070 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਫ਼ੈਸਲਾ: 'ਸਮੁੰਦਰ ਮੰਥਨ' - ਨੈਸ਼ਨਲ ਔਫਸ਼ੋਰ ਐਕਸਪਲੋਰੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

- ਪ੍ਰਭਾਵ:** 'ਸਮੁੰਦਰ ਮੰਥਨ' ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਵਰਤਨਕਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਹਿਲ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਔਫਸ਼ੋਰ ਊਰਜਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਏਗੀ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਊਰਜਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗੀ ਅਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸਥਾਈ ਮੁੱਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੇਗੀ।
- ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਔਫਸ਼ੋਰ ਐਕਸਪਲੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਘਰੇਲੂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਸਿਰਜਣ ਹੋਵੇਗਾ।
 - ਨਾਲ ਹੀ 'ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ' ਅਤੇ 'ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਤਹਿਤ ਘਰੇਲੂ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ।
 - ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2030-31 ਤੱਕ 84,084 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾਵਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ 2030-31 ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਨਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜ, ਖਾਦ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। - ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ

ਜਨ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਨੀਂਹ

ਬੀਤੇ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਸੂਤਰਪਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ— 12 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ 28 ਅਗਸਤ 2014 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ। ਇਹ ਜਨ-ਗਣ-ਮਨ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਬਣੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸਰੋਤ ਗ਼ਰੀਬ ਦੇ ਕੰਮ ਆਵੇ। ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਬੀਜ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਬੋਹੜ ਦਾ ਰੁੱਖ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡੀ ਹੈ ਡੂੰਘੀ ਛਾਪ...

1

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜਸ਼ਪੁਰ ਦੀ ਨਿਵਾਸੀ ਲੀਲਾ ਬਾਈ ਪੋਰਤੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚੱਲਦਾ ਸੀ। 2015 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਕਰਮੀਟਿਕਰਾ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਦੂਰੀ 7 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੀ, ਕੋਈ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਜਯੋਤੀ ਬੀਮਾ ਦਾ ਫਾਰਮ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਤੀ ਦੀ ਲੂ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਉਸੇ ਵਰ੍ਹੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਬੇਬਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਮਿੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀਮੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਫਾਰਮ ਭਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲਿਆ।

2

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਪਨੀਹਾਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਗਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਗਸਤ 2014 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹਵਾਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ ਹਨ। ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਬਰਾਬੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤੇ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਈ। ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਵਧੀ ਹੈ।

ਆ

ਤਮ-ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਗੌਰਵ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬੀਤੇ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨਕਾਰੀ ਯੁੱਗ ਦੀ ਗਵਾਹ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਵਾਹਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਅਧਾਰ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਸਗੋਂ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਈ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਕਸ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

15 ਅਗਸਤ 2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ-ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਨ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲ ਦੀ ਨੀਂਹ ਬਣੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ 'ਹਰ ਘਰ' ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 'ਹਰ ਬਾਲਗ' ਦਾ ਖਾਤਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਯਤਨ—ਜਨ-ਧਨ ਅਕਾਊਂਟ ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਜਾਗਿਆ। ਲੱਖਾਂ-ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚ ਗ਼ਰੀਬ ਵੀ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਹੈ।

2014 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲੀ, ਤਾਂ ਦੇਸ਼

ਕੁੱਲ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤੇ
(8 ਜੁਲਾਈ 2026 ਤੱਕ)

58.70
ਕਰੋੜ

ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਸ਼ਹਿਰੀ
ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ

ਲਗਭਗ

78%

ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੁਪਏ ਕਾਰਡ

ਲਗਭਗ

41 ਕਰੋੜ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ
ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ

ਮਹਿਲਾ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ
ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ

ਲਗਭਗ

56 %

ਕੁੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ

ਲਗਭਗ

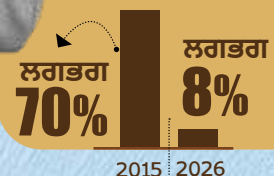
3.10

ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਜ਼ੀਰੋ ਬੈਲੈਂਸ ਖਾਤਿਆਂ

ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ

ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਪਾਇਦਾਨ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਚੱਕਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣੀ। ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦਾ ਪੈਸਾ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਪੈਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤਿਆਂ, ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਤ੍ਰੀ-ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਾਈ ਕਿ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਲੁੱਟਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੈਸਾ

ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੈਸ ਸਬਸਿਡੀ ਦਾ, ਮਨਰੇਗਾ ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ ਦਾ, ਸਭ ਸਿੱਧੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਲੱਗਿਆ। ਯਾਨੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭ, ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਟੈਂਡਅੱਪ, ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਵਰਗੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਯਾਨੀ ਆਰਥਿਕ-ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਚੱਕਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਦਮਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗ਼ਰੀਬ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦਾ ਕੀ ਕਰੇਗਾ? ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 68 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ 68 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਬਾਦੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ। 1969 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ 2014 ਤੱਕ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 50 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ

ਪੀਐੱਮਜੇਡੀਵਾਈ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ

ਪੀਐੱਮਜੇਡੀਵਾਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਬੇਸਿਕ ਸੇਵਿੰਗਸ ਬੈਂਕ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟ ਅਕਾਊਂਟ ਯਾਨੀ ਬੀਐੱਸਬੀਡੀ ਖਾਤੇ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੇਵਾਈਸੀ ਅਨੁਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਪੀਐੱਮਜੇਡੀਵਾਈ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਏਟੀਐੱਮ/ਸੀਡੀਐੱਮ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ/ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਫੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ/ਕ੍ਰੈਡਿਟ।

ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮੁਫ਼ਤ ਨਿਕਾਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਟਰੋ ਏਟੀਐੱਮ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਟੀਐੱਮ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ ਕਵਰੇਜ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਫ਼ਤ RuPay ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ।

“

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀਐੱਮ ਜਨ-ਧਨ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ”

ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੈਂਕ ਅਕਾਊਂਟ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਰਗ ਨੇ ਕਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਬੈਂਕ ਅਕਾਊਂਟ ਹੋਣਾ ਵੀ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਅਗਸਤ 2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੈਂਕ ਖੁਦ ਉਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੱਕ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਜਾਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਬੀਜ ਪਨਪਿਆ। ਅੱਜ ਉਹ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਪਏ ਕਾਰਡ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਦੌਰ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰੁਪਏ ਕਾਰਡ (ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ) ਸਿਰਫ਼ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਟੇਟਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਉਸ ਮਾਨਸਿਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਜਨ-ਧਨ ਦੇ ਬੀਜ ਨੇ ਬੋਹੜ ਦਾ ਰੁੱਖ ਬਣ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਫਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਜਨ-ਧਨ ਦੀ ਨੀਂਹ

ਪੰਜ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਬਣਿਆ ਅਧਾਰ

ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਅੱਜ 58 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੱਕਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

1 ਜਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ

1 ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਯੁਕਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ।

89%+

ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ 'ਗਲੋਬਲ ਫਿਨਡੈਕਸ 2025' ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

35%

ਬਾਲਗਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਸਨ 2011 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ।

2 ਜ਼ੀਰੋ ਬੈਲੇਂਸ 'ਤੇ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਫੋਰਮਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜ ਸਕਿਆ।

ਹੁਣ ਜ਼ੀਰੋ ਬੈਲੇਂਸ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 10% ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

3 ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਸਟੇਟਸ ਸਿੰਬਲ ਨਹੀਂ, ਔਨਲਾਈਨ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਵਧਿਆ।

40.89 ਕਰੋੜ

ਰੁਪੇ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਜਨ-ਜਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

4 ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ ਕਵਰ ਅਤੇ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਸੁਵਿਧਾ ਨੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ।

34.77 ਲੱਖ

ਪੀਐੱਮਜੇਡੀਵਾਈ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ, 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੈ ਸਸ਼ਰਤ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ।

5

ਬੈਂਕਿੰਗ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਸਿਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ। ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਹੋਈ।

13.55 ਲੱਖ

ਬੈਂਕਿੰਗ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਸ਼ਾਖਾ-ਮੁਕਤ ਸੇਵਾਵਾਂ।

45.68 ਕਰੋੜ

ਖਾਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ, ਇਹ ਕੁੱਲ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 78% ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

6

ਬੱਚਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਯਕੀਨੀ ਹੋਇਆ।

3.10 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਬੈਲੇਂਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ।

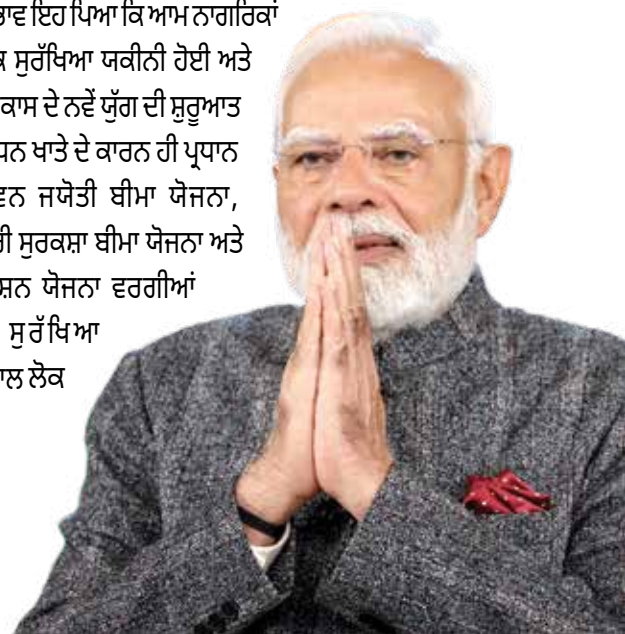
“

ਜਦੋਂ ਅੰਤਿਮ ਵਿਅਕਤੀ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਇਕੱਠੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਇਹੋ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਵਧਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਆਪ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ।

—ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ”

ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਨ-ਧਨ-ਆਧਾਰ-ਮੋਬਾਈਲ (ਜੈਮ ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ) ਦੀ ਤ੍ਰੀ-ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿੱਧੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਲੀਕੇਜ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗੀ। ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਰੋਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭ ਅੰਤਿਮ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲੱਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਸਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਿੱਧੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪਹੁੰਚਣਾ, ਪੱਕੇ ਮਕਾਨ ਦੇਣਾ, ਉੱਜਵਲਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਫ਼ਤ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਮੁਦਰਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਨਾਂ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਲੋਨ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ, ਪੀਐੱਮ ਸਵਾਮਿਤਵ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਤੀਜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਪਿਆ ਕਿ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਜਯੋਤੀ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਅਟਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕ ਜੁੜੇ।

2 ਡਾਇਰੈਕਟ ਬੈਨੇਫਿਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ (ਡੀਬੀਟੀ) ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ

2 ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਲੀਕੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਮੀ ਆਈ। ਡੀਬੀਟੀ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

1 ਜਨ-ਧਨ-ਆਧਾਰ-ਮੋਬਾਈਲ (ਜੈਮ ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ) ਦੀ ਤ੍ਰੀ-ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਅਤੇ ਲਾਭ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ।

52.50 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਜਨ ਧਨ, ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ (ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਧੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

900+
ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਡੀਬੀਟੀ।

3 ਸਰਕਾਰੀ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਈ, ਜੋ ਹੁਣ ਅਸਲ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ।

₹5+ ਲੱਖ ਕਰੋੜ
ਦੀ ਬੱਚਤ ਡੀਬੀਟੀ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ। ਡੁਪਲੀਕੇਟ, ਫਰਜ਼ੀ ਗੈਸ ਕਨੈਕਸ਼ਨ, ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਡੁਪਲੀਕੇਸੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਈ।

■ ਡੀਬੀਟੀ ਨਾਲ ਸਬਸਿਡੀ ਵੰਡ ਕੁੱਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਦੇ 16% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 9% ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਜਨਤਕ ਖਰਚ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸੁਧਾਰ ਹੈ।

4 ਪੀਐੱਮ ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ, ਉੱਜਵਲਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ ਰਾਹਤ ਸਹਾਇਤਾ ਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ।

₹4.46 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 23 ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

₹9.44 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 23% ਮਹਿਲਾ ਲਾਭਾਰਥੀ।

- 2,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੀਐੱਮ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, 8.7 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ।
- ਲਗਭਗ 11 ਕਰੋੜ ਔਲਪੀਜੀ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਉੱਜਵਲਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਸਬਸਿਡੀ ਵੀ ਸਿੱਧਾ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
- 3 ਕਰੋੜ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਦਿਵਯਾਂਗਜਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੌਰਾਨ 1,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਭਾਰਥੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

5

ਸਥਾਨਕ ਸਾਹੂਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਸੂਲਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘਟਣ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ।

- ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਵੀਚਿਤ ਪੀਐੱਮਜੇਡੀਵਾਈ ਰਾਹੀਂ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ, ਖਾਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਲੋਨ ਮਿਲਣ ਲੱਗਿਆ।
- ਲਗਭਗ 84 ਲੱਖ ਸਟ੍ਰੀਟ ਵੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਪੀਐੱਮ ਸਵਨਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਬਿਨਾਂ ਗਰੰਟੀ ਦੇ 17,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਲੋਨ ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ਮਿਲੇ।

6

ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਰਸਮੀਕਰਣ

- ਨਕਦੀ-ਅਧਾਰਿਤ ਰਸਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।
- ਜ਼ੀਰੋ ਬੈਲੇਂਸ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਬਿਨਾ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਜੋ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ।
- ਨਕਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੂਦਖੋਰ ਗਲਤ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਔਨਲਾਈਨ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ ਅਸਾਨ ਹੋਇਆ।

7

ਵਿੱਤੀ ਡੇਟਾ ਟ੍ਰੇਲ ਗ਼ਰੀਬ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਕੋਰਿੰਗ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲੋਨ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

- ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਰਸਮੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਕੋਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਜਨ-ਧਨ ਨੇ ਰਾਹ ਅਸਾਨ ਕੀਤੀ।
- ਲੋਨ ਸੁਵਿਧਾ ਵਧਣ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬ-ਵਾਂਝਿਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਨ।

“ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰਹੀ ਹੈ।

—ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜੁੜਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਆਰਥਿਕ-ਸਮਾਜਿਕ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਦੀ ਨੀਂਹ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਕਰੀਬ 35 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿੰਨੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਸੀ? ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੱਤ ਰੁਪਏ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ 20 ਰੁਪਏ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਵਾ ਸੌ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਢਾਈ ਸੌ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਲਈ ਮੀਲਾਂ ਸਫਰ ਕਰਕੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਡੀਬੀਟੀ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਅਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਾਮੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮੁਦ੍ਰਾ ਯੋਜਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ, ਇਸ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਨਾਲ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਦੁਆਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ।

ਚੌਥਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਪਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਭਾਵ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ

3

ਪ੍ਰਭਾਵ

ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ

1

ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਜਯੋਤੀ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਅਟਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਜਿਹੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ।

27.8+ ਕਰੋੜ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਜਯੋਤੀ
ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ

- ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਮੌਤ ਲਈ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਵਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ।
- ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ 436 ਰੁਪਏ ਹੈ। 1.20 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਦਿਨ ਦੇ ਖਰਚ 'ਤੇ ਬੀਮਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

58.78 ਕਰੋੜ
ਨਾਮਾਂਕਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ

- ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਪੂਰਨ ਅਪੰਗਤਾ ਵਿੱਚ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਅੰਸ਼ਿਕ ਅਪੰਗਤਾ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ ਕਵਰ।
- 20 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ (ਕਰੀਬ-ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਚਾਹ ਦਾ ਖਰਚ), ਯੋਜਨਾ 18 ਤੋਂ 70 ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ।

9.29 ਕਰੋੜ
ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ
ਅਟਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ

- ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਜਿਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਹੀਨਾਵਾਰ 1,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ 5,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਗਰੰਟੀ।
- ਉਮਰ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨੇ 42 ਰੁਪਏ ਤੋਂ 1,454 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

2

ਮੁਦ੍ਰਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋਨ ਸੁਵਿਧਾ ਨੇ ਛੋਟੇ ਉੱਦਮੀਆਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹੇ।

59+

ਕਰੋੜ ਲੋਨ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਮੰਤਰੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਯੋਜਨਾ
ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

40.76

ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ
ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਉੱਦਮੀਆਂ
ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

3

ਬੱਚਤ ਦੀ ਆਦਤ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ।

ਲਗਭਗ 3.10 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਨ 58.70 ਕਰੋੜ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬਾਕੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ।

4

4 ਅਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲੀ।

-31.65 ਕਰੋੜ

ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਈ-ਸ਼੍ਰਮ ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਅਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੀ ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

■ ਪੀਐੱਮਜੇਡੀਵਾਈ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਜਯੋਤੀ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੀਮਾ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਅਟਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅੰਸ਼ਦਾਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

“

ਜਨ ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਭਰੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਅਣਗਿਣਤ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

—ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ”

ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਮਾਣ ਮਿਲਿਆ। ਅੱਜ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ 56 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਬੱਚਤ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਧਾਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭਾਵ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ, ਉਹ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਜੇਕਰ ਜਨ-ਧਨ

4

ਪ੍ਰਭਾਵ

ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਣ

1

ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 56% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਹਿਲਾ ਆਰਥਿਕ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਦਮ ਹੈ।

2

ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ।

32.72 ਕਰੋੜ

ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ, ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

75%

ਘਰ ਪੀਐੱਮ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ-ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਜਾਂ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਸਬਸਿਡੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

3

ਡਾਇਰੈਕਟ ਬੈਨੇਫਿਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਣ ਵੀ ਵਧਿਆ।

ਮਹਿਲਾ ਲਾਭਾਰਥੀ

68%

ਪੀਐੱਮ ਮੁਦ੍ਰਾ ਲੋਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ

44%

ਪੀਐੱਮ ਸਵਨਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ

10+ ਕਰੋੜ

ਮਹਿਲਾ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਪਰਿਵਾਰ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਸੁਕੰਨਿਆ ਸਮਿੱਧੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ।

4

ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਮਹਿਲਾ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਰਾਹਤ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ।

30,600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੌਰਾਨ 20.40 ਕਰੋੜ ਪੀਐੱਮਜੇਡੀਵਾਈ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ 500 ਰੁਪਏ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ।

14.17+ ਕਰੋੜ

ਐੱਲਪੀਜੀ ਸਿਲੰਡਰ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 8 ਕਰੋੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਉੱਜਵਲਾ ਯੋਜਨਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਤੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 9,670 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡੀਬੀਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

5

ਹੜ੍ਹ, ਸੇਕੇ ਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਆਫ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨਕਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਲਈ ਇੱਕ ਤਿਆਰ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣ ਗਿਆ।

“

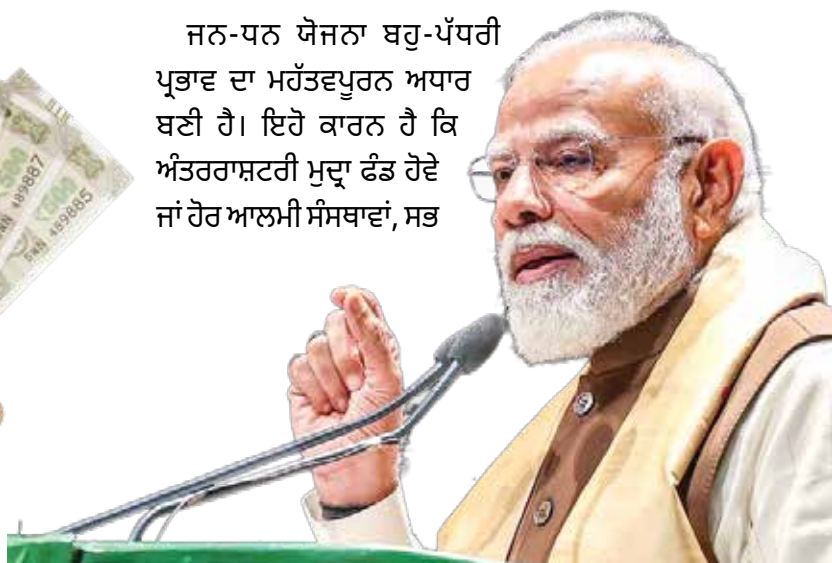
ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ, ਸਾਡੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਥਾਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ।

-ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ”

ਖਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਕੋਵਿਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਭੇਜਣਾ ਕਿੰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਫ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਕਿਸੇ ਆਫ਼ਤ ਜਾਂ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਪੰਜਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਪਿਆ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਡਿਜੀਟਲ ਯੂਪੀਆਈ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਰੁਪਏ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਵਧੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਯੂਪੀਆਈ ਅੱਜ ਇੱਕ ਆਲਮੀ ਪਹਿਚਾਣ ਵਾਲਾ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਾਰ ਬਣੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਫੰਡ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਆਲਮੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਭ

5 ਡਿਜੀਟਲ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤਕਨੀਕੀ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ

1 ਜਨ-ਧਨ ਖਾਤਿਆਂ ਨੇ ਯੂਪੀਆਈ ਜਿਹੀ ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿਜੀਟਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

55.49

ਕਰੋੜ
ਉਪਯੋਗਕਰਤਾ ਹਨ
ਯੂਪੀਆਈ ਦੇ।

314+

ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ
ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਯੂਪੀਆਈ ਨਾਲ
2025-26 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।

10

ਦੇਸ਼ (ਭੂਟਾਨ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ,
ਯੂਏਈ, ਫਰਾਂਸ, ਮੌਰੀਸ਼ਸ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ,
ਨੇਪਾਲ, ਕਤਰ, ਗ੍ਰੀਸ, ਕੰਬੋਡੀਆ)
ਯੂਪੀਆਈ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ
ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

2 ਰੁਪੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਨਾਲ
ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੋਇਆ।

40.89

ਕਰੋੜ ਰੁਪੇ ਡੈਬਿਟ
ਕਾਰਡ ਜਨ-ਧਨ
ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ
ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

RuPay

6.39

ਕਰੋੜ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਡਿਜੀਟਲ
ਸਾਖਰਤਾ ਅਭਿਆਨ
ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ।

3

ਜਨ-ਧਨ ਦਰਸ਼ਕ ਐਪ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਪ ਕੀਤੇ ਗਏ
5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਆਊਟਲੇਟ ਨਾਲ
ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

21.6

ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੈਂਕਿੰਗ
ਟਚਪੁਆਇੰਟ ਹਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ।

6

ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਨੀ 99.92%
ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ
ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੁਵਿਧਾ/ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਖਾ ਇੰਡੀਆ
ਪੋਸਟ ਪੇਮੈਂਟਸ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਮਿੱਤਰ)।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਪਛਾਣ

1

ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਗਿਨੀਜ਼ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਅਭਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

18,096,130

ਖਾਤੇ 23 ਤੋਂ 29 ਅਗਸਤ, 2014 ਦੇ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਸਨ। ਗਿਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਆਫ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡਸ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

2

ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿੱਤੀ ਮਾਡਲ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਉਭਰੀ।

“

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਇੱਕ ਗੇਮ ਚੇਂਜਰ ਸਿੱਧ ਹੋਈ। ਇਸ ਨੇ ਕਈ ਗ਼ਰੀਬੀ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਇਆ। ਜਨ ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਹਨ।

-ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ”

ਨੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨ-ਧਨ ਨੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਗਿਨੀਜ਼ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਛਾਣ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣੀ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਅੱਜ ਕਈ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ।

ਇੱਕ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਜੋ ਬਣਿਆ ਜੀਵਨਰੇਖਾ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਮਾਣ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਅਯਾਮੀ (ਪੰਜ ਪੱਧਰੀ) ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ, ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਬਣ ਕੇ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਾਰਗ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਣ
ਦੇ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਜੀਂਦ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 14,700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਤੋਹਫੇ...

ਰੇਲ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਭਵਿੱਖ... ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ

ਭਾਰਤ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ 1,155 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਨਾਲ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੈਟਰੋ ਨੈੱਟਵਰਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ 23 ਹਜ਼ਾਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਬੱਸਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸਵੇਅ ਦਾ ਵਧਦਾ ਨੈੱਟਵਰਕ, ਗ੍ਰੀਨ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਜੀਂਦ ਅਤੇ ਸੋਨੀਪਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾਈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਟ੍ਰੇਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ, ਗ੍ਰੀਨ ਐਨਰਜੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਹੈ ਨਵੀਂ ਪਛਾਣ...

ਰੇਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰੋਡ ਹੋਵੇ, ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਜੀਂਦ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਕਈ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ, ਬਾਕੀ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੀਂਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਰ ਵੀ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਬਣੇਗਾ, ਨਵੀਆਂ-ਨਵੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲੱਗਣਗੀਆਂ ਜੋ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ ਨੈੱਟਵਰਕ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ ਧੁੰਆਂ ਰਹਿਤ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ, ਇਹ ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਵੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸਫਲ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਨੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ
ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ

3,200

ਹੋਰਸ ਪਾਵਰ ਦੀ ਹੈ ਇਹ
ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਅਤੇ
ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ।

- ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ ਕਰੀਬ 7-8 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਹਾਲੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ 3 ਤੋਂ 4 ਦੇਸ਼ਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ।

21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਪਛਾਣ

- 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਟੀਮ ਇੰਜਣ ਨਾਲ ਬਣੀ ਸੀ। 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਡੀਜ਼ਲ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਰੇਲ ਬਣੀ ਅਤੇ ਹੁਣ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਰੇਲ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਰੇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ

- 1925 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਲ 2014 ਤੱਕ ਯਾਨੀ ਲਗਭਗ 90 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਸਿਰਫ 30% ਦਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਬੀਤੇ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਰੀਬ 99% ਰੇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਨਾਲ ਕਨੈਕਟਿਡ ਹੈ ਜੀਂਦ

- ਹੁਣ ਜੀਂਦ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅਜ਼ ਨਾਲ ਕਨੈਕਟਿਡ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਨਾਲ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਪਾਲਕਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਅਸਾਨ ਅਤੇ ਸਸਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲੇਗਾ, ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਧੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਬਣਨਗੇ।

ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤੋਹਫੇ

- ਜੀਂਦ ਅਤੇ ਸੋਨੀਪਤ ਦਰਮਿਆਨ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਟ੍ਰੇਨ ਨੂੰ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ।
- ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ 12,470 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ।
- ਲਗਭਗ 9,680 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ 157.92 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੇ, ਚਾਰ ਲੇਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਦਿੱਲੀ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਕਟਰਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸਵੇਅ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ।
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ-7 ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ-344 'ਤੇ ਬਣੇ 33.81 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੇ ਚਾਰ ਲੇਨ ਵਾਲੇ, ਅੰਸ਼ਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼-ਕੰਟਰੋਲਡ ਅੰਬਾਲਾ ਕਾਲਾਅੰਬ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ-352 ਦੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ 40.60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾ ਜੀਂਦ-ਗੋਹਾਨਾ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।
- ਹਾਂਸੀ-ਬਰਵਾਲਾ ਬ੍ਰਾਉਨਫੀਲਡ ਰਾਜਮਾਰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿੱਚ ਐਲੀਵੇਟਿਡ ਰੇਲਵੇ ਟ੍ਰੈਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।
- ਪੰਡਿਤ ਨੇਕੀ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਭਿਵਾਨੀ; ਮਹਾਰਿਸ਼ੀ ਚਯਵਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਰਾਓ ਤੁਲਾ ਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ, ਕੋਰੀਆਵਾਸ, ਨਾਰਨੌਲ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ।
- ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮ੍ਰਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ।

ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਭਾਵ ਇਸ ਟ੍ਰੇਨ ਨਾਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕਈ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਬਣਨੇ ਤੈਅ ਹਨ।

ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਠਾਣੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੀ ਟ੍ਰੇਨ ਯਾਤਰਾ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਐਡਵਾਂਸਡ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਟ੍ਰੇਨ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਂਦ ਦਾ ਨਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੀਂਦ ਕਈ

ਸਾਰੇ ਹਾਈਵੇਅਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਵੀ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਕਟਰਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸਵੇਅ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀਂਦ-ਗੋਹਾਨਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅੰਬਾਲਾ-ਕਾਲਾਅੰਬ ਫੋਰਲੇਨ ਨਾਲ ਵੀ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ, ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤਕਨੀਕ, ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਖੰਭ ਦੇਣ ਦੀ ਇਸੇ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੋਡ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਸਮੇਤ 4,700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤੋਹਫੇ...

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਖੋਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਡੇ ਸੰਸਥਾਨ ਇਕੱਠੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਸੰਸਥਾਨ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਹੈਲਥਕੇਅਰ, ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮੌਜੂਦਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਹੀ, ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਥਾਨ ਬਣਾਉਣੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਣ।

“

ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਜ ਓਨਾ ਹੀ ਧਿਆਨ Preventive Healthcare 'ਤੇ ਵੀ ਹੈ। ਪੋਸ਼ਣ ਅਭਿਆਨ, ਮਿਸ਼ਨ ਇੰਦ੍ਰਧਨੁਸ਼, ਯੋਗਾ, H.P.V. Vaccination, U-WIN ਪਲੈਟਫਾਰਮ, ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਰੋਜ਼ ਨਵੇਂ ਸਿਖਰ

- 2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 15 ਨਵੇਂ ਏਮਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ ਪੌਣੇ ਦੋ ਲੱਖ ਆਯੁਸ਼ਮਨ ਅਰੋਗਯ ਮੰਦਿਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
- ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 90% ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਸਥਾਗਤ ਡਿਲੀਵਰੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

86% ਦੀ ਕਮੀ ਮਾਤ੍ਰਿ ਮੌਤ ਦਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ।

- ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 48 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਲੀਮੈਡੀਸਨ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।
- ਟੀਬੀ ਦਾ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਕਵਰੇਜ 90% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
- WHO ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 10 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੀਬੀ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਵੀ 21 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਹੋਇਆ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤੋਹਫੇ

- ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੋਡ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 4,700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ।
- ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੀਜੀਆਈਐੱਮਈਆਰ ਵਿੱਚ ਐਡਵਾਂਸਡ ਮਦਰ ਐਂਡ ਚਾਈਲਡ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਐਡਵਾਂਸਡ ਨਿਊਰੋਸਾਇੰਸ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।
- ਪੀਜੀਆਈਐੱਮਈਆਰ ਵਿੱਚ ਪੀਐੱਮ-ਏਬੀਐੱਚਆਈਐੱਮ ਦੇ ਤਹਿਤ 150 ਬੈੱਡਾਂ ਵਾਲੇ ਅਤਿਆਧੁਨਿਕ ਕ੍ਰੀਟੀਕਲ ਕੇਅਰ ਬਲਾਕ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ।
- ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ।
- ਅੰਬਾਲਾ-ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਰਾਜਮਾਰਗ (ਐੱਨਐੱਚ-205ਏ) ਦੇ ਪੀਆਰ-7 ਸੁਪਰ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ।

ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤੋਹਫੇ

5,470 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰੇਲ ਅਤੇ ਰੋਡ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ।

- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਰਤ ਸਟੇਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ ਸਹਿਤ 75 ਮੁੜ-ਵਿਕਸਿਤ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।
- ਕਰਤੋਲੀ-ਅੰਬਾਲਾ ਰੇਲ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਛੇਹਰਟਾ)-ਵਾਰਾਣਸੀ ਰੇਲ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ।

ਨੰਗਲ ਡੈਮ-ਤਲਵਾੜਾ-ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਨਵੇਂ ਰੇਲ ਲਾਈਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਭਗ

830 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੇ ਦੌਲਤਪੁਰ ਚੌਕ-ਕਰਤੋਲੀ ਨਵੀਂ ਰੇਲ ਲਾਈਨ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।

- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੋਡ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ 3,070 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ।
- ਚਾਰ ਲੇਨ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਦਿੱਲੀ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਕਟਰਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸਵੇਅ ਦੇ 30.9 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੇ ਪੈਕੇਜ-6 ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।
- 25.2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੇ ਛੇ ਲੇਨ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਦੱਖਣੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਾਈਪਾਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਜੋੜਣ ਲਈ ਸਮਾਰਟ ਟ੍ਰੈਫਿਕ, ਸਮਾਰਟ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਗਵਰਨੈਂਸ ਜਿਹੇ ਕਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਢਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਏ ਇਸ

ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਹੋਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਇੱਥੇ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਈ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ■

ਵਿਕਸਿਤ ਪਿੰਡ

ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ

ਵਿਕਸਿਤ ਪਿੰਡ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਹਨ। ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 26 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਟ ਵਿਲੇਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 2026 ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਯੁਵਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਵਿਆਪਕ...

ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ 'ਮੇਰਾ ਯੁਵਾ ਭਾਰਤ-ਮਾਈ ਭਾਰਤ' ਮੰਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਾਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਯੁਵਾ ਵਲੰਟੀਅਰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਡਾਇਲੋਗ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਕਸਿਤ ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਟ ਵਿਲੇਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੱਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਵਿਕਸਿਤ ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਟ ਵਿਲੇਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 2026 ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੇਗਾ, ਓਨਾ ਹੀ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝੇਗਾ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਯਤਨ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵੀ ਵਧ-ਫੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਿੰਡ ਵੀਰਾਨ ਹੋ

“
ਅੱਜ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਰਜਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲਾਭਾਰਥੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਜੁੜੇਗੀ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਯਕੀਨੀ ਹੀ ਉਜਵਲ ਹੋਵੇਗਾ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਵਰਚੁਅਲ ਗੱਲਬਾਤ

ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ
245

ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ 5,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਈ
ਭਾਰਤ ਵਲੰਟੀਅਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ
ਵਰਚੁਅਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

2.30
ਕਰੋੜ

ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਈ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ
ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਤੋਂ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਦਕਿ 2.86 ਲੱਖ
ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ਵਿਆਪੀ ਕੁਇਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

403

ਸਵੇ-ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ
ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਿੰਡ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡ

ਮਾਈ ਭਾਰਤ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਵਿਕਸਿਤ
ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਟ ਵਿਲੇਜ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਉਸ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ
ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ
ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ
ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰ
ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਆਯੋਜਨ

ਵਿਕਸਿਤ ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਟ ਵਿਲੇਜ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 2026
ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 4 ਜੂਨ ਤੋਂ 30
ਜੂਨ 2026 ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ
ਲੱਦਾਖ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ
74 ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਟ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ
ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ
ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰਵਿਆਪੀ
ਔਨਲਾਈਨ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਗਈ। ਇਸ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਲੱਖ
ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਵਿਕਸਿਤ ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਟ ਵਿਲੇਜ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 2026 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੇ
ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਕੇ ਸਵੱਛਤਾ ਅਭਿਆਨ, ਸਰਕਾਰੀ
ਯੋਜਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਭਿਆਨ, ਯੁਵਾ ਸੰਮੇਲਨ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ
ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਨ, ਲਘੂ
ਪੰਚਾਇਤ ਮਾਡਲ ਸਿਮੂਲੇਸ਼ਨ, ਸਥਾਨਕ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ
ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ
ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ
ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ
ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ
ਰਣਨੀਤਕ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੱਤਾ।

ਗਏ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਚਹਿਲ-ਪਹਿਲ ਹੋਣ ਲਗੀ ਹੈ। ਬੇਟੀਆਂ
ਸਕੂਲ-ਕਾਲਜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੰਗੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ
ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਟ ਵਿਲੇਜ਼
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ

ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ
ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ 21ਵੀਂ ਸਦੀ
ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਯੁਵਾ ਦੀ
ਇਹ ਅਸਲੀ ਨੀਤੀ ਹੈ।

ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਣ
ਦੇ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਦਿਵਸ 23 ਅਗਸਤ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ
ਔਰਬਿਟ ਲਾਂਚ ਵ੍ਹੀਕਲ

‘ਵਿਕ੍ਰਮ -1’ ਦਾ ਸਫਲ ਲਾਂਚ

ਕਰੋੜਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਕੋਸ਼ਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਪੁਲਾੜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਾੜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬਿਹਤਰ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅੱਜ ਨੌਜਵਾਨ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਰਟਅੱਪਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਦਾਹਰਣ ‘ਵਿਕ੍ਰਮ -1’ ਦਾ ਸਫਲ ਲਾਂਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰਾਕੇਟ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪੁਲਾੜ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਖਿਡਾਰੀ...

ਵਿਕ੍ਰਮ -1 ਦਾ ਸਫਲ ਲਾਂਚ ਕਿਸੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ, ਦਲੇਰਾਨਾ ਨੀਤੀਗਤ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਬਲਿਕ- ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੁਲਾੜ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਿਸ਼ਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੇਸ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਮੰਦ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਐਡਵਾਂਸਡ ਪਾਰਟਨਰ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਕ੍ਰਮ -1 ਲਾਂਚ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਦਿਵਸ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਔਰਬਿਟਲ ਲਾਂਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਾਰ

ਵਿਕ੍ਰਮ -1 ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਔਰਬਿਟਲ ਲਾਂਚ ਵ੍ਹੀਕਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 350 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੱਕ ਦਾ ਪੈਲੋਡ 'ਲੋਅ ਅਰਥ ਔਰਬਿਟ' (LEO) ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 22 ਮੀਟਰ ਉੱਚੇ ਇਸ ਲਾਂਚ ਵ੍ਹੀਕਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤਕਨੀਕੀ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਾਰਬਨ-ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ ਔਰਬਿਟਲ ਰਾਕੇਟ, ਇਸ ਦੇ ਔਰਬਿਟਲ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਮੌਡਿਊਲ ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ 100% 3D-ਪ੍ਰਿੰਟਡ ਲਿਕਵਿਡ ਇੰਜਣ, ਐਡਵਾਂਸਡ ਅਲਟ੍ਰਾ-ਲੋਅ ਸ਼ੌਕ ਨਿਊਮੈਟਿਕ ਸੈਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਮੈਨੇਲਿਥਿਕ ਕਾਰਬਨ-ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ ਰਾਕੇਟ ਸਟੇਜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ। ਇਸ ਸਫਲ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੋਪਲਸ਼ਨ, ਐਵੀਯੋਨਿਕਸ, ਟੈਲੀਮੈਟ੍ਰੀ, ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫਲਾਈਟ-ਕੰਟਰੋਲ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਔਰਬਿਟਲ ਲਾਂਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ।

ਸਪੇਸ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਆਈ ਤਬਦੀਲੀ

2020 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਹਿਮ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਪੇਸ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਾਂਚ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਪੇਸ ਸਟਾਰਟਅੱਪਸ ਹਨ। ਵਿਕ੍ਰਮ-1 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਸਕਾਈ ਰੂਟ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਪੇਸ ਯੂਨੀਕੋਰਨ ਵੀ ਹੈ।

\$9 ਅਰਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ ਸਪੇਸ ਇਕੋਨਮੀ।

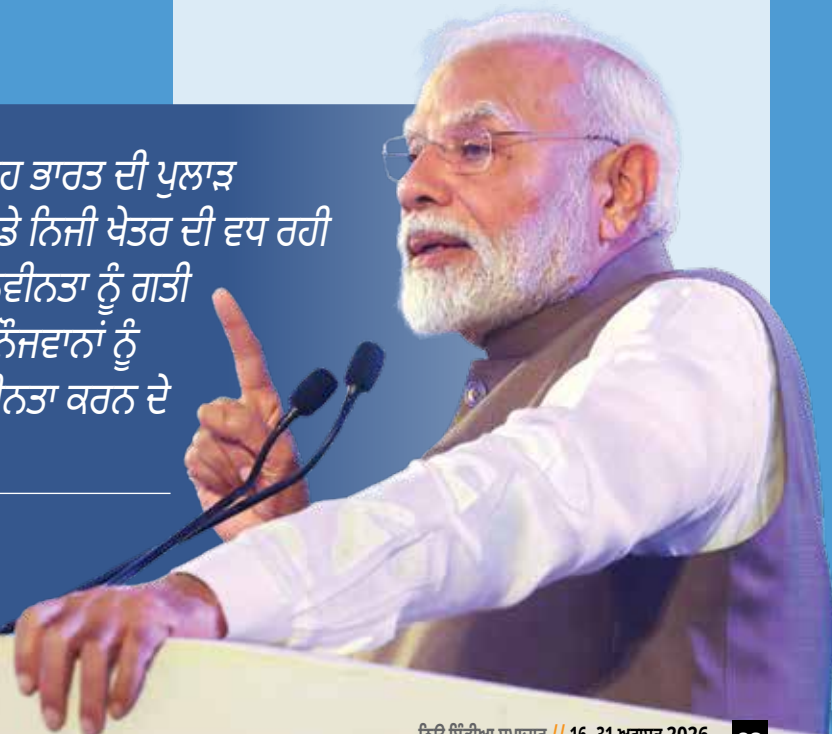
\$44 ਅਰਬ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੀਚਾ ਅਗਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ।

ਵਿਕ੍ਰਮ -1 ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੌਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ■

“

ਵਿਕ੍ਰਮ -1 ਦੇ ਸਫਲ ਲਾਂਚ 'ਤੇ ਵਧਾਈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਨਿਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਗਤੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਲਬਧੀ ਅਣਗਿਣਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਦਲੇਰ ਬਣ ਕੇ ਨਵੀਨਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗੀ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ... ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਅਗਸਤ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਉਤਸਵ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ 29 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਦਿਵਸ ਮਨਾਏਗਾ ਤਾਂ ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਅਭਿਆਨ ਦੀ 7ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਵੀ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੈ। ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਅਭਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈਲਥ-ਫਿਟਨੈੱਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਨੀਤੀ 2025 ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ- “ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਖੇਡਾਂ: ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ” ਦੇ 5 ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ...

ਭਾਰਤ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ 29 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹਾਕੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖਿਡਾਰੀ ਮੇਜਰ ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਦੀ ਜਯੰਤੀ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 2036 ਤੱਕ ਟੌਪ-10 ਖੇਡ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ 2047 ਤੱਕ ਟੌਪ -5 ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਖਿਡਾਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਫਿਟਨੈੱਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰਜੀਹ ਹੈ। ਵਰ੍ਹੇ 2019 ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਇੰਡੀਆ ਮੂਵਮੈਂਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਇਹ ਅਭਿਆਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਫਿਟਨੈੱਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਵਰ੍ਹੇ 2025 ਵਿੱਚ 35 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ

ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਫਿਟਨੈੱਸ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਵਿਆਪੀ ਉਤਸਵ ਮਨਾਇਆ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 10 ਜੁਲਾਈ 2025 ਨੂੰ ਖੇਲੇ ਭਾਰਤ ਨੀਤੀ -2025 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਨੀਤੀ, 2001 ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲਈ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਲਮੀ ਖੇਡ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਲ 2036 ਓਲੰਪਿਕ ਗੇਮਸ ਸਮੇਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਆਯੋਜਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ 5 ਥੰਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਸਿਹਤਮੰਦ, ਵਧੇਰੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਾਏਗੀ।

ਥੰਮ੍ਹ-1

ਆਲਮੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਉੱਤਮਤਾ

ਇਸ ਥੰਮ੍ਹ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ -ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੋਰਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

28,234

ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ 1,066 ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਕੇਂਦਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

12,000

ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੂੰ 23 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉੱਤਮਤਾ ਕੇਂਦਰ, 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

35

ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਰਾਜ ਉੱਤਮਤਾ ਕੇਂਦਰ 34 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ 2,466 ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

6.28 ਲੱਖ

ਰੁਪਏ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਫੰਡ ਹਰੇਕ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਐਥਲੀਟ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਥੰਮ੍ਹ-2

ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਖੇਡਾਂ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਨੀਤੀ, 2025 ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਆਯੋਜਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਪੋਰਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ, ਨਿਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

322

ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਕਾਦਮੀਆਂ (ਨਿਜੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਣ ਦੇ ਲਈ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2030

ਵਿੱਚ ਯੂਥ ਓਲੰਪਿਕ ਗੇਮਸ ਅਤੇ 2036 ਵਿੱਚ ਓਲੰਪਿਕ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਦੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਓਲੰਪਿਕ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2025 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇ-ਖੇ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੋਵੇਂ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਿਆ।

12ਵੀਂ ਵਰਲਡ ਪੈਰਾ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ 2025 ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਰਵੋਤਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 6 ਗੋਲਡ ਸਮੇਤ 22 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ।

■ ਭਾਰਤ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਓਲੰਪਿਕ ਅਤੇ ਪੈਰਾ-ਓਲੰਪਿਕ ਗੇਮਸ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਦੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰੋਡਮੈਪ 'ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

■ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਖੇਡ ਸਮੱਗਰੀ ਨਿਰਮਾਣ ਪਹਿਲ 2026-27 ਦੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਕੌਸ਼ਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਥੰਮ੍ਹ-3

ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਖੇਡਾਂ

ਮਹਿਲਾਵਾਂ, ਕਬਾਇਲੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਦਿਵਯਾਂਗਜਨਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਭਾਗੀਦਾਰੀ, ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ, ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

2,600

ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਮਿਤਾ ਲੀਗ (ਮਹਿਲਾ ਲੀਗ) ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਯੋਜਿਤ, 34 ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ 3 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹਿਲਾ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਗੀਦਾਰੀ।

ਬੀਤੇ 5 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦੇਸੀ ਖੇਡਾਂ -ਯੋਗਾਸਨ, ਖੋ-ਖੋ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਲਖੰਬ, ਥਾਂਗ-ਟਾ (Thang-Ta), ਕਲਾਰੀਪਯਾਟੂ (Kalaripayattu), ਗਤਕਾ ਅਤੇ ਯੋਗਾਸਨ ਨੂੰ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਯੂਥ ਗੇਮਸ ਅਤੇ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗੇਮਸ ਦੇ ਕਈ ਐਡੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ

2026-27

ਵਿੱਚ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਵੇਗੀ।

ਥੰਮ੍ਹ-4

ਜਨਤਕ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ

ਰਾਸ਼ਟਰਵਿਆਪੀ ਅਭਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ-ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਫਿਟਨੈੱਸ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬੀਤੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੱਕ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

- ਲੋਕ ਸਭਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਂਸਦ ਖੇਡ ਮਹੋਤਸਵ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।
- 4.40 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕੂਲ ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ।
- ਸਾਲ ਭਰ ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਅਭਿਆਨ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਸੰਡੇ ਐੱਨ ਸਾਈਕਲ', ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਸਵੱਛਤਾ ਫ੍ਰੀਡਮ ਰਨ, ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਨੀਵਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ਫਿਟਨੈੱਸ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪ ਦੇ 13 ਲੱਖ+ ਡਾਊਨਲੋਡ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਥੰਮ੍ਹ-5

ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਏਕੀਕਰਣ (ਐੱਨਈਪੀ 2020)

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਫੋਕਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਭਰ ਫਿਟਨੈੱਸ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਾ ਮੰਨ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ (ਐੱਨਈਪੀ) 2020 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

- ਐੱਨਈਪੀ 2020 ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਨਿਖੱੜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੋਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ।

ਅਕਾਦਮਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰਸ ਵਰਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਈਆਈਟੀ ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਪੋਰਟਸ ਕੋਟੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਤੈਅ ਹੈ ਫ੍ਰੇਮਵਰਕ

ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ, ਐਥਲੀਟ-ਕੋਚਿੰਗ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਸ਼ਾਸਨ ਐਕਟ, 2025 ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਹਨ।

‘ਇੱਕ ਖੇਡ - ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ’ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੇਡ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਫੰਡਰੇਸ਼ਨਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਓਲੰਪਿਕ ਅਤੇ ਖੇਡ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਸੁਸ਼ਾਸਨ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ‘ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗੇਮਸ ਫੰਡਰੇਸ਼ਨਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਅਤੇ ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਨੀਤੀ 2025, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਖੇਡ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਰਾਜ ਖੇਡ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗੀ।

ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀ ਲਹਿਰਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਿਰੰਗਾ

■ ਆਈਸੀਸੀ ਅੰਡਰ-19 ਪੁਰਸ਼ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2026 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 6ਵਾਂ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਿਆ।

■ ਭਾਰਤ ਨੇ 2025 ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੇ-ਖੇ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਦੋਵੇਂ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ।

■ ਸੇਪਕ ਟਕਰਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2025 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ 7 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ।

■ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਟੀਮ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਈਸੀਸੀ ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2025 ਜਿੱਤਿਆ।

■ ਆਈਸੀਸੀ ਅੰਡਰ 19 ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਟੀ20 ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2025 ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

■ ਭਾਰਤੀ ਨੇਤਰਹੀਣ ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਟੀਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਨੇਤਰਹੀਣ ਮਹਿਲਾ ਟੀ20 ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2025 ਜਿੱਤਿਆ, ਸੀਰੀਜ਼ ਦੌਰਾਨ ਅਜੇਤੂ ਰਹੀਆਂ।

ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਟਲਰ ਪੀਵੀ ਸਿੰਧੂ ਨੇ ਜਾਪਾਨ ਓਪਨ 2026 ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ। ਸਿੰਧੂ ਇਹ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ।

“ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਡਮਿੰਟਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ! ਜਾਪਾਨ ਓਪਨ 2026 ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਪੀਵੀ ਸਿੰਧੂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ। ਪੂਰੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਉਪਲਬਧੀ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਖਾਸ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਹ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰਣ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਨੌਜਵਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੋਮਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਧਾਇਆ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਣ

ਮੈਡਲ ਤਾਲਿਕਾ

ਗੋਲਡ
13

ਸਿਲਵਰ
17

ਬਰੌਜ਼
9

ਕੁੱਲ
39

ਭਾਰਤ ਨੇ ਜਿੱਤੇ 13 ਗੋਲਡ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 39 ਮੈਡਲ

ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ ਗਲਾਸਗੋ ਵਿਖੇ ਹੋਈਆਂ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੋਮਸ 2026 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 13 ਗੋਲਡ ਅਤੇ 17 ਸਿਲਵਰ ਮੈਡਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 39 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ। ਆਪਣੇ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਮੈਡਲ ਤਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਮਾਣ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਰ੍ਹੇ 2030 ਵਿੱਚ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੋਮਸ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਦੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅੱਗੇ...

ਰੈਂਕ	ਦੇਸ਼	ਗੋਲਡ	ਸਿਲਵਰ	ਬਰੌਜ਼	ਕੁੱਲ ਮੈਡਲ
1.	ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ	70	45	56	171
2.	ਇੰਗਲੈਂਡ	29	45	36	110
3.	ਕੈਨੇਡਾ	19	20	23	62
4.	ਭਾਰਤ	13	17	9	39
5.	ਸਕਾਟਲੈਂਡ	13	09	17	39

2030 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਗਲੀਆਂ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ।

ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਭਾਰਤੀ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ 7 ਗੋਲਡ ਅਤੇ 3 ਸਿਲਵਰ ਮੈਡਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁੱਲ 10 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ। ਇਹ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਫਲ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਅਭਿਆਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਵੇਟਲਿਫਟਿੰਗ, ਜੂਡੋ ਅਤੇ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਪੈਰਾ ਗੇਮਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ।

ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵਧਾਇਆ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਣ

ਗਲਾਸਗੋ 2026 ਦਾ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਐਡੀਸ਼ਨ ਸੀਮਤ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਰਵਾਇਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਖੇਡਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਟੀਮ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਬਰਮਿੰਘਮ 2022 ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੇ ਗਏ 30 ਮੈਡਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਰ 39 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਅਗਵਾਈ, ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅੱਜ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ 2026 ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਦਾਈ

ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ ਗਲਾਸਗੋ ਵਿਖੇ 2026 ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 2030 ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਨਾਮ ਰਿਹਾ। ਰੰਗਾਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਦਾ ਰਸਮੀ ਆਗਾਜ਼ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ 'ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ', 'ਸ਼ਿਵ ਸਤ੍ਰੇਤ' ਅਤੇ 'ਸੁਣੋ ਗੌਰ ਸੇ ਦੁਨੀਆ ਵਾਲੇ' ਦੀ ਗੂੰਜ ਪੂਰੇ ਐਰਿਨਾ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਝੂਮਣ ਲੱਗੇ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗਲਾਸਗੋ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੱਕ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਹੈਂਡਓਵਰ ਦਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਦਾ ਝੰਡਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਰਸ਼ ਸਾਂਘਵੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੇ 2030 ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 2030 ਕੌਮਨ ਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਦੇ 100 ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਦੀ ਦੋ ਵਾਰ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਦੇਸ਼ ਬਣੇਗਾ।

ਗਲਾਸਗੋ ਕੌਮਨਵੈਲਥ ਗੇਮਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ 13 ਮੈਡਲਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 39 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਸਧਾਰਣ ਕੌਸ਼ਲ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦਾ ਪਰੀਚੈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਗਾਮੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹਾਰਦਿਕ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਵਰ੍ਹੇ 2024 ਦੇ ਲਈ 72ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

'ਆਰਟੀਕਲ 370' ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਵਰ੍ਹੇ 2024 ਦੇ ਲਈ 18 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 72ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 'ਆਰਟੀਕਲ 370' ਨੂੰ ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਜਦਕਿ 'ਭੰਗਾਰ' ਨੂੰ ਬੈਸਟ ਨੌਨ-ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਅਤੇ 'ਰਾਮ-ਨਾਮੀ' ਨੂੰ ਬੈਸਟ ਡਾਕਿਊਮੈਂਟਰੀ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ...

ਵਰ੍ਹੇ 2024 ਦੇ ਲਈ 72ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਤਿਕ ਆਰਿਅਨ ਅਤੇ ਮਮੂਟੀ ਨੂੰ 'ਚੰਦੂ ਚੈਂਪੀਅਨ' ਅਤੇ 'ਬ੍ਰਹਮਯੁਗਮ' ਦੇ ਲਈ ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਕਲਾਕਾਰ (ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ) ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਯਾਮੀ ਗੌਤਮ ਨੂੰ 'ਆਰਟੀਕਲ 370' ਲਈ ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਅਭਿਨੇਤਰੀ (ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ) ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਣਦੀਪ ਹੁੱਡਾ ਨੇ 'ਸਵਤੰਤਰ ਵੀਰ ਸਾਵਰਕਰ' ਲਈ ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਡੈਬਿਊ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ। 'ਕਲਿੱਕ 2989 ਏਡੀ', 'ਅਮਰਨ', 'ਪੁਸ਼ਪਾ: ਦ ਰੂਲ ਪਾਰਟ -02', 'ਭੂਲ ਭੁਲਈਆ 3' ਅਤੇ 'ਇਸਤਰੀ 2' ਵਰਗੀਆਂ ਬਲੌਕਬਸਟਰ ਫਿਲਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਜਿਊਰੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੈਰਾਜ, ਨੌਨ-ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਜਿਊਰੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਸੀਮ ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ 'ਤੇ ਬੈਸਟ ਰਾਈਟਿੰਗ ਜਿਊਰੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਏ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਨੇਮੈਟਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਸਰਬਉੱਚ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਿਤ ਸਨਮਾਨ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਇਹ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਰੋਹ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਕਲਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਦਾ ਉਤਸਵ ਹੈ।

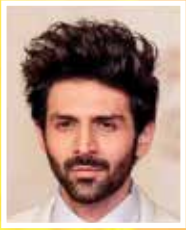
72ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਯਾਮੀ ਗੌਤਮ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ
ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ

'ਆਰਟੀਕਲ 370' ਨੂੰ ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ।

ਕਾਰਤਿਕ ਆਰਿਅਨ ਅਤੇ ਮਮੂਟੀ ਨੂੰ 'ਚੰਦੂ ਚੈਂਪੀਅਨ' ਅਤੇ 'ਬ੍ਰਹਮਯੁਗਮ' ਦੇ ਲਈ ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਕਲਾਕਾਰ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਕਾਰਤਿਕ ਆਰਿਅਨ

ਮਮੂਟੀ

ਰਣਦੀਪ ਹੁੱਡਾ ਨੂੰ 'ਸਵਤੰਤਰ ਵੀਰ ਸਾਵਰਕਰ' ਦੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ (ਡੈਬਿਊ) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਨੌਨ- ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਭੰਗਾਰ' ਨੂੰ

'ਰਾਮ-ਨਾਮੀ' ਨੂੰ ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਡਾਕਿਊਮੈਂਟਰੀ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ

- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਲੌਕਬਸਟਰ ਫਿਲਮਾਂ 'ਕਲਿੱਕ 2898 ਏਡੀ', 'ਪੁਸ਼ਪਾ : ਦ ਰੂਲ ਪਾਰਟ -02', 'ਇਸਤਰੀ 2' ਅਤੇ 'ਅਮਰਨ' ਛਾਈਆਂ ਰਹੀਆਂ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਥਾਂ ਚੁਣਿਆ ਆਤਮ-ਬਲੀਦਾਨ

ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀਰਾਂਗਨਾ ਅਵੰਤੀਬਾਈ ਲੋਧੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਸੰਨ 1857 ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਾਣੀ ਅਵੰਤੀਬਾਈ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਾਤ੍ਰਭੂਮੀ ਦੇ ਸਵੈਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਜੀਵਨ ਭਰ ਵਚਨਬੱਧ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨਗਾਥਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਅਨੰਤਕਾਲ ਤੱਕ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਰਹੇਗੀ ...

ਜਨਮ - 16 ਅਗਸਤ, 1831 ■ ਸ਼ਹਾਦਤ- 20 ਮਾਰਚ, 1858

ਸੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਵਨੀ ਵਿੱਚ 16 ਅਗਸਤ 1831 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਵੈਮਾਣ ਦੀ ਅਮਰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਵੰਤੀਬਾਈ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਤਲਵਾਰਬਾਜ਼ੀ, ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਘੁੜਸਵਾਰੀ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਦੇ ਰਾਜਾ ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਲੋਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਵਿਕ੍ਰਮਾਦਿਤਯ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਰਾਜਾ ਦੇ ਬੀਮਾਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਿੱਕੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਬਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲਣੀ ਪਈ। ਉਹ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ-ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ 'ਹੜੱਪਣ ਦੀ ਨੀਤੀ' ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ ਹੜੱਪਣ ਲਈ 'ਕੋਰਟ ਆਫ ਵਾਰਡਸ' ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਰਾਣੀ ਅਵੰਤੀਬਾਈ ਨੇ ਵਿਦ੍ਰੋਹ ਦਾ ਬਿਗੁਲ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਅਤੇ ਚੂੜੀਆਂ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜੇ ਜੋ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ - "ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ ਜਾਂ ਚੂੜੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਘਰ ਬੈਠੋ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1857 ਦੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਅਵੰਤੀ ਅਗਵਾਈ ਦਾ ਪਰੀਚੈ ਦਿੱਤਾ। ਖੇਰੀ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਸੈਨਾਪਤੀ ਵਾਡਿੰਗਟਨ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਇਆ। ਨਾਲ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਪਰੀਚੈ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੈਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ

ਵੀਰਾਂਗਣਾ ਰਾਣੀ ਅਵੰਤੀਬਾਈ ਲੋਧੀ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹਿੰਮਤ, ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। 1857 ਦੇ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਡਟ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਲਿਦਾਨ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਮਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਟਿ-ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ।

- ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ

ਦੁਆਰਾ ਘੇਰੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਦੇਵਹਾਰਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਲੜੇ। 20 ਮਾਰਚ, 1858 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਬੰਦੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਤਿਆਗ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਸਰਬਉੱਚ ਬਲੀਦਾਨ ਦਿੱਤਾ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਨ-ਬਾਨ-ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਨਿਓਛਾਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਵੰਤੀਬਾਈ ਨੂੰ 'ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੇਆਆਨ ਆਫ ਆਰਕ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦਾ ਅਮਰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਯਾਦਗਾਰੀ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਬਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬਰਗੀ ਡੈਮ ਦਾ ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ 'ਰਾਣੀ ਅਵੰਤੀ ਬਾਈ ਸਾਗਰ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ■

Narendra Modi @narendramodi

बीते 12 वर्षों में हमारी सरकार ने स्वास्थ्य सेवाओं के क्षेत्र में देश का सामर्थ्य बढ़ाया है, जिससे आज लोगों को इलाज की बेहतर सुविधाएं मिल रही हैं। हमारे प्रयासों का एक बड़ा परिणाम यह भी है कि भारत मेडिकल टूरिज्म का एक अहम डेस्टिनेशन बन रहा है।

Rajnath Singh @rajnathsingh

राष्ट्रीय सुरक्षा केवल सैनिकों की जिम्मेदारी नहीं है, बल्कि यह 140 करोड़ देशवासियों का सामूहिक दायित्व भी है। देश के हर नागरिक में सैनिक जैसी चेतना अवश्य होनी चाहिए। प्रत्येक भारतीय के भीतर राष्ट्र प्रथम का भाव, अनुशासन और कर्तव्यनिष्ठा सदैव जागृत रहनी चाहिए।

Amit Shah @AmitShah

'हर घर तिरंगा' अभियान ने पूरे देश को एकात्म भावना से जोड़ा है। इस वर्ष भी पूरे जवाह और सामान के साथ इस अभियान को जन आंदोलन के रूप में आगे बढ़ाना है: PM की @narendramodi जी

Nitin Gadkari @nitin_gadkari

महाराष्ट्र के भविष्य की कनेक्टिविटी का पता कालीज बनेला तालेगांव-साकण-शिरापुर कॉरिडोर।

#PragatiKaliHighway #GatiShakti

Mirmala Sitharaman Office @mirmalasitharamanoffice

भारत में प्रतिभा और क्षमता की कोई कमी नहीं है। यही सचि इस वैश्विक समता केन्द्र (जीसीसी) के लिए एक एक्सीटीवा गैरंव्यक्तता है।

दुनिया भर की कंपनियां भारतीय लोगों के वैश्वता, सृजनात्मकता और सुझाव-बुद्धि के कारण यहां आ रही हैं।

कला, परंपरा और संस्कृति के क्षेत्रों में भी इसी प्रकार का एक बड़ा अवसर साकार होने की प्रतीक्षा कर रहा है।

भारत की कलात्मक विरासत एक ऐसी सुदृढ़ समता है, जो वैश्विक बाजारों में अपनी पहचान बनाने के लिए पूरी तरह तैयार है।

Kiren Rijiju @KirenRijiju

18 जुलाई को भारत के एक युवा स्टार्टअप ने एक बड़ी सिद्धि प्राप्त की है। विश्व के बहुत कम ही देश हैं, जहां इस प्रकार से प्राइवेट साहस हुए हैं और भारत के युवाओं ने अंतरिक्ष में उड़ान भरी है: माननीय प्रधानमंत्री श्री @narendramodi जी

#Parliament #MonsoonSession2026

प्रधानमंत्री मोदी ने वीडियो संदेश में दिए सुझावों के लिए युवाओं को दिया धन्यवाद

नई दिल्ली, 18 जुलाई: प्रधानमंत्री मोदी ने युवाओं को दिए गए सुझावों के लिए धन्यवाद दिया। उन्होंने कहा कि युवाओं के सुझावों ने सरकार को और अधिक प्रगतिशील बनाने में मदद की है। उन्होंने कहा कि युवाओं के सुझावों ने सरकार को और अधिक प्रगतिशील बनाने में मदद की है।

मोदी ने युवाओं के सुझावों के लिए धन्यवाद दिया। उन्होंने कहा कि युवाओं के सुझावों ने सरकार को और अधिक प्रगतिशील बनाने में मदद की है। उन्होंने कहा कि युवाओं के सुझावों ने सरकार को और अधिक प्रगतिशील बनाने में मदद की है।

यौ पी में ही प्रधानमंत्री के 12 वर्षों के कार्यकाल के बारे में कहा कि यह एक सफल कार्यकाल है। उन्होंने कहा कि युवाओं के सुझावों ने सरकार को और अधिक प्रगतिशील बनाने में मदद की है। उन्होंने कहा कि युवाओं के सुझावों ने सरकार को और अधिक प्रगतिशील बनाने में मदद की है।

केमिकल और रेल कनेक्टिविटी पर केंद्रीय कैबिनेट के 2 अहम फैसले 3,030 करोड़ से देश में 3 बड़े केमिकल पार्क बनाएंगी सरकार, आयात पर निर्भरता घटेगी

आयात नुस्खा | नई दिल्ली

केंद्र सरकार देश में तीन बड़े केमिकल पार्क बनाएगी। पहला पार्क मोदी को अध्यक्षता में हुई कैबिनेट बैठक में 3,030 करोड़ की भागीदारी के साथ देश में बनाया जाएगा। दूसरा पार्क 2026-27 से 2030-31 तक चलेगा। प्रत्येक पार्क का क्षेत्रफल 1,000 हेक्टेयर होगा।

गलासगो में झंडा कुगार ने पैरा पावरलिफ्टिंग में जीता ब्रॉन्ज

सारनाथ यूनेस्को विश्व धरोहर सूची में शामिल, बौद्ध विरासत को मिली पहचान

28 वर्षों का झंडागार का बचत निराला

हाइड्रोजन-चालित वाहनों के लिए 12 परियोजनाओं को मिली मंजूरी

नई दिल्ली, 18 जुलाई: नेशनल डीएलडीएन मिशन के तहत 12 हाइड्रोजन-चालित वाहनों के लिए 12 परियोजनाओं को मंजूरी दी गई है।

हाइड्रोजन-चालित वाहनों के लिए 12 परियोजनाओं को मंजूरी दी गई है।

परीक्षा सुधारों के लिए पीएम मोदी ने बनाई उच्च स्तरीय टास्क फोर्स शिक्षा का आधार सुधारों में नीलेकणि, टीम में स्पेस, इंटेलिजेंस और टेक के दिग्गज

ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਪੁਣਯ ਤਿਥੀ

ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਨਮਨ (16 ਅਗਸਤ)

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੱਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ। ਆਪਣੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਸੋਚ, ਬੇਦਾਗ ਅਕਸ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਮਰਪਿਤ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਮਿਟ ਛਾਪ ਛੱਡੀ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੀਖਣ ਅਤੇ ਕਾਰਗਿਲ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਉਭਰ ਰਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਜ਼ਨ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਸੰਚਾਰ...

- ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ 'ਤੇ ਅਟਲ ਜੀ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨੇ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੱਤੀ।
- ਮਜ਼ਬੂਤ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਜੀਵਨ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ
ਵਾਜਪਾਈ ਜੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਪੁਣਯ ਤਿਥੀ 'ਤੇ ਸਾਦਰ
ਨਮਨ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਚਹੁੰ-ਪੱਖੀ
ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ
ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਆਤਮ-
ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ
ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਲਈ ਹਰ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਹੈ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ,
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ
ਸਮਾਚਾਰ
ਪੱਦਰਵਾੜਾ

RNI Registered No. DELPUN/2020/72808, 16- 31 August, 2026

RNI Registered No DELPUN/2020/78808, (Publishing Date: 04 August, 2026, Total Pages-42)

EDITOR IN CHIEF:
Dhirendra Ojha
Principal Director General
Press Information Bureau, New Delhi

PUBLISHED:
Kanchan Prasad
Director General, on behalf of
Central Bureau Of Communication

PUBLISHED FROM:
Room No-278, Central Bureau Of
Communication, 2nd Floor, Soochna
Bhawan, New Delhi -110003